GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 12. *Mercurĭ 16 (28) Ianuariu* 1885.

Românii. Tronulŭ și opiniunea publică.

XI.

In statulŭ acesta, unde Curtea este încungiurată numai de aristocrația înaltă, fórte ararecorĭ se ivesce ocasiunea ca bărbațĭ din poporŭ sĕ se pótă apropiá de monarchŭ séu de unŭ altŭ membru alŭ casei domnitóre. Dér chiar dacă li se dă vr'odată ocasiunea, acésta se întêmplă sub controlulŭ și cu modalitatea, ce-o prescrie ministrii și ómenii Curții, carĭ, precum amŭ pățit'o în Uniădóra, nu sunt cu egală bunăvoință față de supușii, carĭ alérgă a dá espresiune sentimentelorŭ lorŭ de credință și lealitate.

Este naturalŭ, că în asemenĭ împrejurărĭ conducĕtorii noștri eșițĭ din poporŭ, carĭ n'au titlulŭ de ranguri și de nașcere, nu au întrare în sferele înalte ale Curții și de aceea nicĭ nu li se dă ocasiunea de a pledá aicĭ pentru causa dréptă a poporului românŭ.

Pe când Maghiarii, Croații, Polonii, Celii ș. a. au o mulțime de bărbațĭ, carĭ posedŭ titlurĭ spre a avé intrare la Curte, la noi se reduce acéstă facultate, de a ne representá, la Mitropoliții și Episcopii noștri, carĭ după lege facŭ parte și din camera magnațilorŭ, și la câțiva militarĭ de rangŭ mai înaltŭ.

Nenorocirea a voitŭ ca și acești puținĭ bărbați ai noștri de posițiune mai înaltă sĕ nu 'șĭ dobêndéscă ascultare în sferele superióre în cursulŭ celorŭ 16 anĭ din urmă. Unora li s'a interḑisŭ, ear celorlalțĭ le este interḑisŭ a face politică.

Ce se atinge de prelații noștri, este de prisosŭ de a mai descrie cu de-a-mĕruntulŭ politica ce-o face guvernulŭ ungurescŭ în contra archiereilorŭ noștri și cu dênșii. Sêmțimŭ destulŭ de durerosŭ urmările acestei nefaste politice ce are de scopŭ de a sprijini acțiunea de isolare și de defăimare a poporului românŭ față cu Tronulŭ.

Prelații noștri sunt espușĭ la o mulțime de pressiunĭ, terorisărĭ și seducerĭ din partea celorŭ dela putere, pentru ca aceștia sĕ se pótă apoi mândrí înaintea monarchului, că ĭi au pe partea lorŭ pe archiereii românĭ, pe cari ĭi descriu ca singurii representanțĭ ai poporului.

Politicii maghiarĭ se pricepŭ de minune de a sădí certă și intrigă în sînulŭ prelațilorŭ noștri folosindu-se de tóte apucăturile, ce le-au practicatŭ și moșii lorŭ din vechime. In acéstă privință ei întêmpină unŭ sprijinŭ puternicŭ din partea clerului ungurescŭ romano-catolicŭ, despre a căruia amestecŭ în afacerile nóstre bisericescĭ și naționale istoria va scrie încă multe. La acésta sunt a se mai adauge și rivalitățile nóstre confesiunale precum și slăbiciunile unora dintre archierei, carĭ nu se sfiescŭ a face servicii directe guvernului, spre a completá tristulŭ tablou alŭ paralisării factorilorŭ acestora de căpetenia în viața nóstră națională și bisericéscă.

Astfelŭ dintre cei ce arŭ puté pledá pentru causa nóstră națională înaintea Tronului o parte nu au curagiulŭ de a întreprinde nimicŭ pe tĕrêmulŭ politicŭ, ér ceilalțĭ lucră în sensulŭ și după dorința celorŭ dela putere; militarii noștri superiorĭ în fine nu ne potŭ representá cu succesŭ interesele nóstre naționale în sferele Curții, mai ântêiu pentru că posițiunea lorŭ nu le iértă de a face politică și apoi pentru că suntŭ prea puținĭ.

La tóte aceste mai este a se adauge că în împrejurările actuale chiar de s'ar încercá unulŭ séu altulŭ sĕ apere în sferele memorate causa poporului românŭ, elŭ ar întêmpiná acolo unŭ curentŭ nefavoribilŭ Românilorŭ, ce a fostŭ pregătitŭ în modŭ sistematicŭ și de mulțĭ anĭ de către adversarii noștri.

Dela unŭ asemenea pasŭ amŭ puté aștepta órecare succesŭ, décă elŭ ar fi sprijinitŭ de-o mișcare sănătósă și resolută, între marginele legale, în sînulŭ poporului românŭ. De aceea amŭ susținutŭ și susținemŭ, că era de lipsă ca pasulŭ, ce l'au fostŭ întreprinsŭ la 1879 Archiereii noștri de a cere sprijinnlŭ Corónei întru apĕrarea intereselorŭ instrucțiunii române elementare, sĕ fi fostŭ susținutŭ cu firmitate printr'o manifestațiune generală din partea întregului poporŭ, fără a mai cercetá décă archierii au lucratŭ numai din propriulŭ indemnŭ séu póte în urma vr'unei inspirațiunĭ din sferele, unde se țese firulŭ Ariadnei.

Neavêndŭ, cine sĕ ne iea în apĕrare la curte și înaintea Tronului, nu ne putemŭ mirá décă Capulŭ statului nu cunósce aḑi durerile nĕcazurile și plângerile nóstre și décă ĭi este necunoscută mai alesŭ situațiunea ce s'a creatŭ dela 1868 încóce poporului românŭ.

Incă în Octomvre 1868 esprimase ḑiarulŭ „Reform“ din Viena temerea, că consiliarii ungurĭ vorŭ descrie atâtŭ față cu monarchulŭ câtŭ și prin biroulŭ de pressă înaintea opiniunei publice starea lucrurilorŭ astfelŭ, că Românii sunt fórte mulțămițĭ cu guvernulŭ ungurescŭ, că sunt ómenĭ iubitorĭ de pace, luândŭ afară pe cei 400 de membri ai conferinței passiviste din Ardélŭ, carĭ ar predicá pe față daco-românismulŭ ș. a.

Acéstă temere basată în adevĕrŭ fu împărtășită și de publiciștii românĭ de p'atuncĭ, carĭ mai accentuau că opiniunea publică din întru și din afară este, cu privire la atitudinea politică a Românilorŭ, înșelată.

Cu tóte că acésta convingere era generală între Românĭ nu s'a întreprinsŭ nimicŭ seriosŭ din parte-le spre a combate și nimicí învinuirile nedrepte și faimele mincinóse rĕspândite de contrarii némului românescŭ. S'au întrunitŭ alegĕtorii românĭ ardelenĭ în conferențe electorale pe rêndŭ la 1869, 1872, 1875 și 1878, în ajunulŭ alegerilorŭ dietale, spre a declara éršĭ și éršĭ că libertatea poporului românŭ este sugrumată, dér despre enunciările acelorŭ adunărĭ abia se luá notiță prin foile cele marĭ, se scriea și se vorbea însĕ cu atâtŭ mai multŭ despre tendințele subversive, ce le-ar nutrí aceia, cari arangéză și compunŭ conferențele passiviste.

Pe la anulŭ 1876 scriitorulŭ acestorŭ rêndurĭ adresându-se la unele foi germane, carĭ erau mai obiective și mai leale față cu Românii, spre a le dá nouĕ informațiunĭ privitóre la causa nóstră, a primitŭ rĕspunsulŭ, că bucurosŭ ne-arŭ luá în apĕrare, dér nu se vede nicĭ o mișcare de luptă energică în sînulŭ poporului românŭ, care sĕ justifice acéstă apĕrare înaintea publicului lorŭ.

După ce era dificilă și periculósă situațiunea nóstră în urma uneltirilorŭ contrarie, noi prin tăcerea nóstră o agravamŭ încă și mai tare!

Abia în 1881 conferința nóstră electorală a decisŭ a se compune unŭ memoriu, care a și vĕḑutŭ lumina ḑilei în 1882, ear în primăvéra anului următorŭ nemulțumirea poporului românŭ s'a manifestatŭ și în întrunirĭ poporale, cari au protestatŭ în contra încercărilorŭ de maghiarisare.

Manifestările nemulțămirei nóstre din primăvéra anului 1883 și memoriulŭ conferenței din 1881 au trebuitŭ sĕ facă impressiune nu numai asupra sferelorŭ parlamentare, ci și asupra celorŭ ce încungiură Tronulŭ, dér n'au străbătutŭ până la urechile monarchului.

Erăși se alarmă țéra și lumea prin intentare de procese, prin prigonirĭ și terorisărĭ de totŭ felulŭ în județe, prin demonstrațiunĭ antiromânescĭ, prin amenințărĭ din partea miniștrilorŭ și altorŭ corifei maghiarĭ în parlamentŭ, prin pressa maghiară și pressa subvenționată din afară, servindŭ ca nisce piese justificative circularele archierescĭ, scrise la comanda miniștrilorŭ.

Guvernulŭ ungurescŭ secerà unŭ nou succesŭ la Seghedinŭ și la Aradŭ, unde li s'au adresatŭ deputațiunilorŭ clerului nostru cuvinte dojenitóre din partea monarchului.

Tronulŭ, care a declarat serbătoresce la 1868 că „statulŭ va asigurá fie-cărui cetățénŭ libertatea și desvoltarea limbei sale materne în modŭ egalŭ,“ n'are cunoscință nicĭ până aḑi, că acésta libertate și acéstă desvoltare a nóstră este sugrumată, ci ceea ce a aflatŭ este numai, că noi Românii n'amŭ fi la înălțimea datoriei nóstre de bunĭ și lealĭ cetățenĭ.

—o—

CRONICA POLITICĂ.

Convențiunea de estradare încheiată între Prusia și Germania face pe »Pester Lloyd« dela 26 Ianuariu sĕ scrie unŭ articulŭ de fondŭ, în care declară că guvernulŭ ungurescŭ n'ar putea primi o astfelŭ de învoire. In Ungaria nu s'a ivitŭ necesitatea, d'a eși din cadrulŭ legilorŭ esistente, care sunt destulŭ de tarĭ, ca sĕ apere statulŭ și societatea. Mai importantă însĕ i se pare fóiei pestane cestiunea, dacă acéstă comunitate de a procede în contra anarchismului nu va aduce după sine o alipire mai intimă a statelorŭ contractante și în privința altorŭ probleme de politică internațională. O apropiere între Germania și Rusia în sensulŭ acesta ar trebui sĕ aducă după sine o înstreinare a monarchiei austro-ungare de cele două puterĭ. »Pester Lloyd« îșĭ întemeiază acéstă din urmă afirmare pe faptulŭ, că nicĭ o mĕsură fie câtŭ de aspră nu ajută în contra anarchismului, căcĭ mai multŭ decâtŭ sĕ-i spênḑure séu sĕ-i decapiteze pe ómenĭ nu se póte face, și legĭ de acestea are și Germania și Rusia. Și apoi fie că i-ar spânḑura unŭ gâde prusianŭ séu rusŭ, totŭ una este, prin urmare ce rolŭ are convențiunea? „Pester Lloyd« bănuesce că ea e o continuare directă a celei din 1863: e vorba de mișcarea polonă, ér nu de anarhismŭ. Dacă bănuéla e adevĕrată, atuncĭ relațiunile dintre Germania și Austro-ungaria nu potŭ rĕmâné nealterate.

*

Din Berlinŭ sĕ scrie, că tratatulŭ de estradare încheiatŭ între Prusia și Rusia este combătutŭ de tóte foile independente. Toțĭ se plângŭ, că Prusia a lucratŭ ca statŭ particularŭ nebăgândŭ în sémă imperiulŭ. Foile polone din Lemberg încă se ocupă de acestŭ tratatŭ de estradare și 'șĭ esprimă temerea, că óre nu va fi și Austro-Ungaria între pactanțĭ? Ele se mângăe însă cu credința, că dieta ungară nu va încuviințá nicĭ odată unŭ astfelŭ de tractatŭ.

*

Se vorbì în mai multe rêndurĭ în anulŭ trecutŭ, că Rușii ar fi luatŭ portulŭ Cavalla, așeḑatŭ spre ostŭ dela Salonicŭ pe țĕrmulŭ Mării egeice, dar se dovedì că ves-

tile fuseseră false. Acum i se scrie érăşi lui »Daily Telegraph,« că unŭ colonelŭ de geniu Iovanoff, petrecêndŭ mai multă vreme la starițulŭ unei mănăstirĭ ruseşcĭ aprópe de Cavalla, ar fi făcutŭ mai multe schițe după împrejurimele portului. Starițulŭ cumpĕră, după ce a plecatŭ Iovanoff, pămênturĭ întinse şi materiale de clăditŭ, carĭ vorŭ serví la lucrărĭ de caracterŭ strategicŭ. Pórta a găsitŭ cu cale sĕ trimétă pe Izzet-Bey în Cavalla, sĕ facă planurĭ de apĕrare pentru împrejmuirile portului. La aceste scirĭ date de „Daily-Telegraph,« adaugă „Pester Lloyd«: »Stăruințele unorŭ anumite cercurĭ rusescĭ, de-a promova aşeḑarea mănăstirilorŭ ruse pe muntele Atosŭ şi pe țĕrmii Mării egeice nu sunt nouĕ. Ruşii ne potŭ arătă în astă privire şi câteva succese.... Scopurile, ce sunt legate de aceste stăruințe, se înțelegŭ chiar décă nu sunt socotite de-a dreptulŭ de strategice. Décă de altfelŭ Pórta are bănuelĭ şi începe a se îngrijí, ea'şĭ esercită numai dreptulŭ sĕu', căcĭ alŭ ei e teritoriulŭ, pe care se petrecŭ astfelŭ de lucrurĭ.«

*

Intr'unŭ consiliu de miniştri ținutŭ la 24 Ianuariu n. la Paris, a împărtăşitŭ Iules Ferry rĕspunsulŭ Angliei la propunerile puterilorŭ, referitóre la cestiunea Egiptului. Cabinetulŭ englesŭ primesce facerea unui împrumutŭ de noué milióne sub garanția unei séu mai multorŭ puterĭ şi introducerea dării pe cupóne de cincĭ procente pentru tótă datoria egipténă pe doĭ anĭ. De a primitŭ Anglia şi alcătuirea unei comisiunĭ de anchetă internaționale şi admiterea delegațilorŭ Rusiei şi Germaniei în comisiunea pentru datoriile statului nu se póte ghici din scirile de pănă acuma. Acéstă din urmă dorință arŭ putea Anglia se o împlinéscă şi ar putea sĕ facă, cum a datŭ a sĕ înțelege Ferry, concesiunĭ referitóre la libertatea navigațiunei în canalulŭ Suez. Deosebită greutate trebue sĕ se pună însă pe împrejurarea, că rĕspunsulŭ Angliei face posibilă o înțelegere prietinéscă. Italia încă s'a esprimatŭ asupra acestei cestiunĭ şi se învoesce aprópe în tóte cu propunerile francese.

*

Ḑiarele englese raportaseră despre o perdere a admiralului Courbet, ce ar fi suferit'o fiindŭ bătutŭ de Chinesĭ la Chelung. »Agenția Havas« comunică, că acele rapórte sunt exagerate. Courbet a telegrafatŭ, că unŭ despărțĕmêntŭ de infanteriă uşóră africană din nenorocire a încercatŭ sĕ ia fortificațiunile chinese din sudŭ de Chelung. Despărțĕmêntulŭ a suferitŭ o perdere de 19 morțĭ, 12 greu şi 14 uşorŭ rănițĭ. Incăerarea s'a întêmplatŭ înainte de sosirea trupelorŭ de întărire.

Din dieta Ungariei.

In şedința dela 23 Ianuariu a dietei ungurescĭ se continuă desbaterea bugetului cultelorŭ şi instrucțiunei publice.

Ernst Bessenyey laudă meritele institutorilorŭ poporalĭ, acestĭ silitorĭ ḑilerĭ ai patriei. Sunt rĕu plătițĭ, dar starea financiară nu permite o mărire a lefurilorŭ. Trebue însă asigurațĭ institutorii — fie ai statului, comunalĭ séu confesionalĭ — că la vreme vorŭ fi pensionațĭ cu léfa întrégă şi că după mórtea lorŭ se va purta grijă de familiile lorŭ. Speră că ministrulŭ va aduce unŭ proiectŭ de lege în acéstă privință şi aşa votéză bugetulŭ.

Ministrulŭ Trefort asigură, că nutresce cele mai căldurose simpatii pentru institutorii poporalĭ. Dovadă e activitatea sa în privința întemeiării orfelinatului institutorilorŭ. Dar legea de pensii nu se póte modifica aşa uşorŭ. In anulŭ viitorŭ însă va numí o anchetă pentru institutulŭ de pensiunĭ ale institutorilorŭ şi décă resultatulŭ va fi favorabilŭ, e gata a aduce unŭ proiectŭ de lege în favórea lorŭ.

Michael Zsilinsszky vorbesce relativŭ la propunerea lui Iranyi pentru introducerea libertății religiunii. E bătătorŭ la ochĭ că în toțĭ anii se respinge câte o astfelŭ de propunere. Dar causa e că Iranyi nu o aduce la timpulŭ cuvenitŭ. (Iranyi: De 16 anĭ!) Desbaterea bugetului nu e potrivită pentru acéstă. Vorbesce apoi de Nazarenĭ şi ḑice că, dacă sunt persecutațĭ, causa e că lucréză la turburarea ordinei statului şi a păcii familiare. Dacă Iranyi cere pentru Baptistĭ libertatea credinței, atuncĭ elŭ sĕ esplice acestorŭ ómenĭ încăpăținațĭ, că pentru orîce confesiune respectarea legilorŭ statului este cea dintêiu poruncă. Nu se póte da libertatea credinței ómenilorŭ, carĭ se codescŭ a lua armele pentru apĕrarea patriei. Oratorulŭ crede, că episcopulŭ Satmarului nu doresce sĕ'ncépă acum lupta între statŭ şi biserică, în contra constituționalismului. Catolicii nu se potŭ plânge, că sunt apĕsațĭ. Timpulŭ privilegielorŭ a trecutŭ (nu însĕ şi pentru Maghiarĭ. — Red.); trăimŭ într'unŭ timpŭ de egală îndreptățire, de reciprocitate, de frățietate (ce privesce pe Ungurĭ şi pe ceiренеgațĭ. — Red.), sub scutulŭ comunŭ alŭ constituțiunii, sub principele comunŭ constituționalŭ, care pentru tóte confesiunile deopotrivă e tată, patronŭ şi protectorŭ, dar care îşĭ póte esercita aceste drepturĭ, ca tóte drepturile sale de suveranitate, numai prin guvernulŭ sĕu constituționalŭ şi parlamentarŭ. Primesce bugetulŭ.

Ministrulŭ Trefort se plânge că se perde timpulŭ cu invective în contra sa, dar vrea sĕ lămurescă cestiunea libertății religióse şi a autonomiei bisericescĭ. Elŭ admite şi promovéză chiar o autonomiă locală, dar se teme de o autonomiă în țĕră a bisericei catolice. Francesii, Belgienii, Italienii sunt națiunĭ libere şi catolicĭ bunĭ, şi totuşĭ ei nu cunoscŭ o astfelŭ de instituțiune, ca autonomia propusă aci. Totuşĭ elŭ nu vrea sĕ se declare hotărîtŭ în contra ei. Recunósce însemnătatea cea fórte mare a bisericei catolice. Dar îlŭ dóre inima de clerulŭ de josŭ şi pentru îmbunătățirea sorții lorŭ va face propunerĭ practice. Propunerea lui Iranyi însĕ nu o primesce. Biserica catolică nu e amenințată nicĭ de corónă, nicĭ de parlamentŭ, nicĭ de guvernŭ. Elŭ nu scie în ce ar consta aḑĭ paşii necesarĭ pentru regularea bisericii catolice pe basa autonomiei. Câtŭ pentru fondurile religióse şi şcolare elŭ le întrebuințéză spre scopurĭ catolice.

Ignaz Hely declară, față cu o esprimare a lui Iokai, că oposițiunea sprijinesce cu celŭ mai mare zelŭ orîce nisuință a ministrului ce privesce cultura patriotică. Elŭ primesce propunerile lui Iranyi şi Ugron în cestiunea bisericei catolice şi a scólelorŭ. Vorbesce pentru crearea unui museu industrialŭ şi comercialŭ după modelulŭ americanŭ.

Iohann Ianossy combate pe Zimandi, care a ḑisŭ că adoratorii lui Trefort sunt conduşĭ de ținte egoiste Ce privesce autonomia catolicilorŭ, în principiu nimenea nu o póte combate. Dar din causă că sunt atâtea părerĭ divergente, cestiunea acésta trebue sĕ se amâne. Primesce bugetulŭ, dar nu şi propunerea lui Ugron.

Otto Herman găsesce, că Trefort e celŭ mai poporalŭ ministru alŭ Ungariei, că elŭ ia pretutindenĭ inițiativa. Elŭ recomandă însă ministrului sĕ cultive câte puținŭ terenŭ, dér intensivŭ. Pictura a luatŭ dimensiunĭ pré marĭ, aşa că se crează unŭ proletariatŭ de pictorĭ. Profesorii de universitate sunt unii Nabobĭ, alții proletarĭ. Causa e că unele obiecte sunt obligate, altele facultative. La rigurose se plătescŭ pré mari taxe, de aceea tinerii se ducŭ la universitatea din Viena. Trecêndŭ oratorulŭ la instrucțiunea morală-religiósă, ḑice că acésta nu mai póte mântui societatea modernă, tăria acesteia constă în sciința positivă, în simțĕmêntulŭ de onóre şi în iubirea de ómenĭ. Vocile duşmane ce se ridică în Europa suntŭ resultatulŭ fómei, ómenii flămânḑĭ încă vréu sĕ mânce. Trebuescŭ înlăturate causele care strică economiei, puterea de lucru trebue întrebuințată în statŭ ca sĕ producă. Trebue sĕ renunțămŭ la o instituțiune, care condamnă pe cele mai bune puterĭ de lucru ale statului la neactivitatea din casarme. Pentru interese de putere nu trebue susținută biurocrația, care pe lângă „hârtiă consumă şi multă mâncare. Elŭ nu primesce bugetulŭ,

Desider Szilagyi ḑice că antevorbitorulŭ e unilateralŭ. La universitate nu se facŭ abusurĭ. Totŭ aşa stă lucrulŭ şi în alte părțĭ, unde banii de colegie stau în legătură cu sistemulŭ universitarŭ.

Carl Nendtvich spune că în Germania încă se dau banĭ de colegie şi încă mai multŭ ca în Ungaria. E fórte corectŭ, ca profesorulŭ care atrage mai mulțĭ ascultătorĭ, sĕ priméscă şi banĭ colegialĭ mai mulțĭ.

Ministrulŭ Tisza respectă dreptурile, convingerea, datinele fiecăreĭ bisericĭ (când n'are încătrău. — Red.) Cestiunea autonomiei bisericeĭ catolice nu o vede lămurită, prin urmare în acéstă direcțiune nu se póte face nimicŭ. Elŭ ține multŭ la educațiunea morală-religiósă, căcĭ creştinismulŭ a fostŭ isvorulŭ progresului. Sistemulŭ universitarŭ actualŭ vrea ministrulŭ sĕ se mențină. Mai doresce ca desbaterile sĕ nu dureze aşa de multŭ, fiindŭ şi alte cestiunĭ importante de desbătutŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Concertulŭ renumitului pianistŭ Geza Zichy se va da la 10 Februariu n. în sala hotelului Nr. 1. Publiculŭ amatorŭ de artă se póte prenumĕră de acum la locurĭ. în librăria d-lui Heinrich Zeidner din târgulŭ grâului. Concertulŭ îşĭ are însemnătatea sa şi în împrejurarea, că d. Zichy cântă numai cu o mână, lipsindu-i cealaltă.

—0—

La 11 Ianuariu, séra pe la 10 óre, au arsŭ în comuna Mândra, de lângă Făgăraşŭ, trei case cu şurĭ cu totŭ. Vitele n'au pututŭ fi scóse din grajdurĭ; au arsŭ câțĭ-va bivolĭ, boi şi porcĭ.

—0—

In catedrala română din Aradŭ s'a sĕvârşitŭ Dumineca trecută cununia deputatului Petru Truța cu d-şóra Ana Bonciu, de cătră episcopulŭ Mețianŭ. Martorĭ au fostŭ Dr. Oncu şi deputatulŭ Iosifŭ Galŭ. Publicŭ a asistatŭ fórte numerosŭ.

—0—

Angelo de Gubernatis, editorulŭ »Revistei internaționale« din Florența, va veni în ḑilele acestea în Ungaria, ca sĕ adune date pentru »Dicționarulŭ internaționalŭ alŭ Ungurilorŭ contimporanĭ,« ce va conține biografiele a 3000 de celebrităţĭ ungurescĭ.

Credemŭ că »Pester Lloyd« va fi vrutŭ sĕ ḑică vr'o 30. Se vede că fără scirea raportorului a apucatŭ condeiulŭ înainte.

—0—

Balulŭ oficerilorŭ de aci s'a schimbatŭ în serată costumată şi se va da la 14 Februariu n.

—0—

Generalulŭ românŭ Slăniceanŭ a muritŭ la Sau Remo în Italia.

—0—

Ministerulŭ de finanțe românŭ va depune unŭ proiectŭ pentru modificarea legii impositului fonciarŭ. Se ḑice că acestŭ impositŭ se va reduce, dela 6, la 5 la sută pentru imobilele urbane, iar pentru cele rurale impositulŭ va fi mai mare séu mai micŭ după cum proprietarulŭ locuesce în țară séu în străinătate. Proiectulŭ are de scopŭ sĕ încurajeze exploatarea moşiilorŭ de cătră înşişĭ proprietarii iorŭ şi sĕ combată obiceiulŭ unorŭ proprietarĭ d'a locui în străinătate.

—0—

Falimentele se țină lanțŭ, ḑice »Rĕsboiulŭ.« In Neamțu s'a declaratŭ falitŭ comersantulŭ Carolŭ Justerŭ; în Iaşĭ au datŭ falimentŭ casele de comerțŭ B. Iacovițŭ, M. Iacovițŭ şi Krainer & Löbel, cu unŭ pasivŭ destulŭ de respectabilŭ.

—0—

»Orientulŭ românŭ« e numele unui nou ḑiarŭ ce apare de Duminecă în Galațĭ. Îĭ urămŭ viață lungă.

—0—

In tragedia lui Paulŭ Heyse: »Sfîrşitulŭ lui Don Juan,« representată în ḑilele trecute în Viena, d-şóra Bârsescu jucă rolulŭ Ghitei.

—0—

Polonii au hotărîtŭ, ca sĕ lucreze în comunŭ pentru serbarea milenarului lui Metodiu.

—0—

Telegrame din Cuneo, Corea şi Susa, în Italia, comunică despre nouĕ nenorocirĭ causate de căderea stolohanilorŭ de zăpadă. S'au scosŭ deja 18 cadavre din zăpadă. In Brosasco au fostŭ îngropate 8 persóne, dintre care câteva au fostŭ mântuite. In Sparone s'au scosŭ 14 si în Moasca 7 cadavre. In Exilles au fostŭ îngropate 63 de persóne, dintre care s'au scosŭ 31 morțĭ şi 20 vii. In Franssinere s'au desgropatŭ 11 cadavre. Autoritățile, armata şi poporațiunea lucréză mereu ca sĕ ajute şi sĕ mântuéscă pe cei nenorocițĭ.

Cugetărĭ la încheierea anului.

Selagiu ḑiua de Crăciunŭ 1884.

(Fine).

Décă vomŭ cercetá activitatea nóstră pe terĕmulŭ bisericescŭ şi scolarŭ, vomŭ dá de multe rele şi neajunsurĭ ce provinŭ mare parte şi din vina nóstră. Aşa de esemplu amŭ trebuitŭ sĕ esperiămŭ cu multă durere stagnarea mecanismului constituționalŭ alŭ bisericei române greco-orientale şi trebue sĕ vedemŭ cu adêncă părere de reu, că nu se mai face nimicŭ în sînulŭ bisericei române unite pentru introducerea sinodalității, delăturându-se administrarea arbitrară şi necontrolată de aḑĭ a afacerilorŭ bisericescĭ.

Pe terĕmulŭ scolarŭ cu mulțumire constatŭ, că nu amŭ fostŭ aşa de apaticĭ. Meritǎ deosebită recunoscință fapta generósă a Escelenței Sele Metropolitului Vancea, care a edificatŭ unŭ internatŭ pentru scolarii din Blaşiu şi nu se potŭ nu amintescŭ şi meritulŭ ce şi l'a câştigatŭ Ilustr. Episcopulŭ Pavelŭ prin reconstruirea gimnasiului din Beiuşŭ. S'au făcutŭ multe pentru instrucțiune şi în alte părțĭ, în oraşe şi sate, aşa în Aradŭ, Braşovŭ, Sibiiu ş. a. Stăruințele Românilorŭ bănățenĭ pentru înființarea gimnasiului din Caransebeşŭ au rĕmasu (durere) pănă aḑĭ făr' de resultatŭ. Trebue sĕ amintescŭ în fine zelulŭ şi nobila stăruință a Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu, care au pusŭ temelia la o scólă de fete, ce va aduce unŭ mare folosŭ poporului nostru.

Aceste nobile şi generóse fapte pe câmpulŭ instrucțiunei nóstre naționale ne-au causatŭ unele momente de bucuriă în mijloculŭ celorŭ mai marĭ durerĭ, pricinuite de lovirile nemilóse ce amŭ trebuitŭ sĕ le îndurămŭ necurmatŭ din partea antagoniştilorŭ noştri. Sĕ mai vorbescŭ aicĭ de şicanările sĕrmanilorŭ studențĭ românĭ de pe la gimnasiele maghiare din Cluşiu, Lugoşŭ şi mai vĕrtosŭ din Baia-mare? Aceste sunt prea bine cunoscute publicului nostru.

Sĕ trecŭ, totŭ numai „per summos apices“, la ḑiaristica nóstră. Nu se póte căĭ publiculŭ nostru mai multŭ că acum n'ar avea foi, dér întrebatu-ne-amŭ óre odată cu tótă seriositatea, décă ne facemŭ datorința față cu aceste foi, décă le şi sprijinimŭ cum se cuvine în privința spirituală şi materială?

Ne lăudămŭ cu-o inteligență numerósă; avemŭ în adevĕrŭ preoțĭ studiațĭ, doctorĭ, advocațĭ, profesorĭ, ómenĭ carĭ s'au ocupatŭ cu studii economice şi comerciale, juriştĭ, filosofĭ ş. a. în mare numĕrŭ. Cum vine de cu

tóle acestea ḑiariştii noştri sunt mai multŭ séu mai puţinŭ avisaţĭ totŭ numai la propriele lorŭ forţe şi suntŭ atâtŭ de puţinŭ sprijiniţĭ prin scrierĭ de interesŭ şi de folosŭ generalŭ?

Mai departe, întrebŭ, câţĭ din acei cărturarĭ ai noştri, preoţĭ şi mirenĭ, carĭ suntŭ în stare a ţiné nu numai o fóiă română, ci mai multe chiar, suntŭ abonaţĭ la ḑiare românescĭ? Câţĭ dintre ómenii cu stare mai bună le sprijinescŭ cu consciinţa datoriei, ce o au faţă cu pressa română? Nu s'au întrebatŭ óre Românii noştri, décă este destulŭ ca ḑiarele nóstre sĕ fiă abonate la câte o casină, unde le cetescŭ ḑecĭ de inşĭ dintre bărbaţii noştri cei mai bine situaţĭ, fără ca sĕ mai sêmţă lipsa de a-le aboná? Şi încai de le-ar ceti, dér în realitate afară de vr'o câţĭ-va cetitorĭ zeloşĭ ai cabinetelorŭ de lectură, membrii ceilalţĭ abia aruncă ochii odată séu de douĕ orĭ pe sĕptĕmână pe câte o fóiă, căcĭ de ordinarŭ nu potŭ sĕ le citéscă, pentru că séu suntŭ ocupate foile de alţii, séu în casurile cele mai dese domniĭ membrii suntŭ ocupaţĭ ei însişĭ cu biliardulŭ şi cu joculŭ în cărţĭ, perḑênd de multeorĭ atâta, câtŭ ar fi de ajunsŭ spre a aboná o fóiă pe unŭ anŭ întregŭ. De aicĭ mai urméză apoi încă unŭ rĕu din cele mai marĭ, căcĭ acei domnĭ nu suntŭ în curentŭ cu evenimentele şi cu părerile celorŭ ce scriu şi apoi totŭ ei critică şi vorŭ sĕ le scie tóte mai bine, şi vai de bietele foi când unŭ cercŭ de asemenĭ »sprijinitorĭ« îşĭ face plăcerea de a le scărmâná şi critiçá.

Şi cum este sprijinită pressa română din partea preoţilorŭ, carĭ nu puţinĭ cercetéză casinurile? — Onóre escepţiunilorŭ, durere însĕ, că trebue sĕ vorbimŭ de bine numai pe cei ce facŭ escepţiune, pe când partea cea mai mare este indolentă şi nu sprijineşte nicĭ o fóiă română. Ba unii dintre preoţii din diecesele române unite se mulţumescŭ de a ceti fóia clericală maghiară, »Magyar Állam,« duşmană declarată a poporului nostru, care, precum suntemŭ informaţĭ, li sĕ trămite celorŭ mai mulţĭ chiar gratis. Nu e pĕcatŭ de Dumneḑeu ca acei preoţĭ sĕ'şĭ pérdă timpulŭ cu cetirea unui asemenea ḑiarŭ străinŭ, când au atâtea foi românescĭ, carĭ sêmtŭ şi se luptă pentru binele lorŭ şi alŭ poporului românŭ?

Preoţimea nóstră are marea datoriă către poporŭ, ca sĕ se îngrijéscă de a nutri şi spiritulŭ nu numai trupulŭ. Numai astfelŭ ea îşĭ va putea împlini pe deplinŭ sânta chiămare.

Nu trebue sĕ uitămŭ, că suntemŭ datorĭ de a sprijini pressa nóstră cu atâtŭ mai tare cu câtŭ ea este avisată numai la sprijinulŭ publicului românescŭ. După sprijinulŭ ce-lŭ dă pressei sale se judecă şi maturitatea şi gradulŭ de cultură alŭ unui poporŭ, acésta sĕ şi-o noteze bine fiecare Românŭ de bunŭ sêmţŭ şi sĕ scie şi aceea, că sprijinulŭ sĕu spiritualŭ şi materialŭ acum este de mai mare folosŭ şi mai bine venitŭ, când naţiunea nóstră este mai greu cercată.

Pe tĕrêmulŭ socialŭ amŭ vĕḑutŭ cu bucuriă frumóse progresse în anulŭ trecutŭ. Intrunirile nóstre învĕţătorescĭ suntŭ de bunŭ presemnŭ pentru noi şi dobêndescŭ resultate frumóse pe tĕrêmulŭ socialŭ. Voiu aminti cu deosebire reuniunea învĕţătorilorŭ românĭ din comitatulŭ Sătmarului, care a făcutŭ atâtŭ progresŭ, încâtŭ în anulŭ trecutŭ în comunele Pomni şi Lipan au fostŭ în stare a aranja cu junĭ ţĕranĭ concertŭ cu cântărĭ în cuartetŭ şi cu declamaţiunĭ române. Décă vomŭ stărui pe cărarea apucată, atuncĭ şoviniştii cu societatea lorŭ »Szechenyi« nu vorŭ ajunge la nimicŭ.

Merită laudă şi imitaţiune din tóte părţile întrunirile literare ale damelorŭ din Braşovŭ, Aradŭ, ş. a. Dorimŭ numai ca sĕ stăruiască cu constanţă în acéstă frumósă direcţiune.

Puţinŭ se face la noi pe terêmulŭ economicŭ. Sarcinele nemai suportabile, comerciulŭ slăbitŭ de totŭ, lipsa de industriă, poporulŭ prigonitŭ şi storsŭ de cămătarii făr' de milă — eată o situaţiune destulŭ de tristă economică. Ce facemŭ noi spre a micşora celŭ puţinŭ rĕulŭ, spre a vení în ajutorulŭ ţĕranului nostru ameninţatŭ de a-şĭ pierde şi ultimulŭ petecŭ de pămêntŭ şi ultima vită, ce forméză averea lui? Institutulŭ nostru »Albina« ar face bine décă la viitórea adunare generală s'ar gândi de a pune în lucrare »reuniunile de creditŭ districtualĭ,« carĭ suntŭ provĕḑute în statutele sale, însă mai simplificate ca sĕ pótă fi mai uşorŭ puse în viaţă Amŭ face bine cu toţii décă ne-amŭ gândi la înfiinţarea de reuniunĭ de păstrere şi de ajutorare.

Pentru ca sĕ ne putemŭ însă concentrá puterile cu succesŭ pe tóte terenele, ar trebuí sĕ înceteze emigrarea în România a tinerilorŭ noştri studiaţĭ, pe carĭ îi crescemŭ cu multe sacrificii şi în locŭ sĕ rĕmână în ţéră şi sĕ înveţe şi sĕ conducă poporulŭ, luptândŭ alăturĭ cu elŭ, trăindŭ şi suferindŭ cu elŭ, trecŭ peste munţĭ. Adevĕratŭ că mulţĭ dintr'ênşii nu-şĭ găsescŭ aicĭ nicĭ o aplicare, alţii suntŭ prigoniţĭ în adinsŭ şi trebue sĕ ia lumea în capŭ, dér cu tóte aceste suntemŭ în dreptŭ a cere dela tinerii noştri — precum fórte bine a accentuatŭ mai deunăḑĭ »Gazeta« — ca pe câtŭ numai se póte sĕ se abnege, sĕ rămână acasă, sĕ se facă notarĭ, juḑĭ şi învĕţătórĭ la sate, cei ce au învĕţatŭ agricultura să îmbrăţişeze economia, alţii industria şi comerciulŭ, dér sĕ nu se depărteze de poporŭ, sĕ fie povĕţuitorii şi conducĕtorii lui şi sĕ-i ajute de a-şĭ croí o sórte mai bună, căcĭ poporulŭ părăsitŭ fiindŭ de fiii sĕi luminaţĭ va cădé pradă în mâna străinului.

Fie ca anulŭ 1885 sĕ fie mai roditorŭ şi mai norocitŭ pentru întreprinderile nóstre în folosulŭ multŭ cercatei nóstre naţiunĭ. **G.**

Din parlamentulŭ românŭ.

(Camera)

In şedinţa dela 12 Ianuariu 1885 d. doctorŭ Cătulescu cere concediu de optŭ ḑile, fiindŭ bolnavŭ din causa unui atacŭ suferitŭ din partea agenţilorŭ poliţienescĭ. D. Paladi cere a se numi o anchetă care sĕ cerceteze acéstă afacere. D. Tanu spune că, ca deputatŭ din localitate, póte afirmá că dr. Cătulescu nu a suferitŭ nicĭ unŭ atentatŭ şi că se află în deplină sănĕtate. D. preşedinte alŭ consiliului spune că se va face o anchetă şi cei culpabilĭ se vorŭ pedepsi conformŭ legei, şi orĭ unde se vorŭ întêmplá asemenea fapte ele se vorŭ pedepsí. Se pune la votŭ închiderea discuţiunei şi se primesce. Se pune la votŭ admiterea concediului şi se primesce. Se citesce demisiunea d-lui C. A. Rosetti. D. N. Ionescu, suindu-se la tribună, rógă camera a face o demonstraţiune pentru bĕtrênulŭ parlamentarŭ, respingêndu-i demisiuuea. Se pune la votŭ demisiunea şi se respinge cu maioritate absolută, votândŭ contra numai unulŭ. D. A. Marghiloman presintă o petiţiune a comunei Cerneţĭ, care cere ca Camera sĕ nu lase a se împreuná aceea cnmună cu a Severinului. Petiţiunea se trimite la comisiunea comunală. D. M. Sturza cere ca d. ministru de finanţe sĕ facă câtŭ de curêndŭ unŭ tablou de taxele ce productele române plătescŭ când întră în Austria. D. ministru alŭ domenielorŭ rĕspunde că se va face acestŭ tablou şi-lŭ va pune la disposiţiunea comisiunei, ce Camera o va alege pentru a se ocupá cu studiarea convenţiunei comerciale cu Austro-Ungaria. Insă observă, că ar fi bine ca acéstă comisiune sĕ nu pótă lucrá decâtŭ în unire cu guvernulŭ. Altmintnrea s'ar micşorá autoritatea sa.

(Senatulŭ)

Se validéză alegerea d-lui I. C. Brătianu la colegiulŭ I. de Suceava, a d-lui R. N. Opreanu la colegiulŭ I de Ialomiţa şi a d-lui N. A. Paulŭ la colegiulŭ I de Muscelŭ. In privinţa alegerei d-lui colonelŭ Dimitrescu Maicanŭ la colegiulŭ I de Ialomiţa se desbate.

CORESPONDENŢA NÓSTRĂ DIN COMITATE.

Deşiu, 13 Ianuariu st. n. 1885.

Inteligenţa dinpreună cu poporulŭ românŭ şi conducĕtorii lui din opidulŭ Deşiu lucréză pe câtŭ e cu putinţă pre terenulŭ bisericescŭ şi scolarŭ.

Românii din Deşiu îşĭ dau ostenéla ca sĕ-şĭ pótă edificá o biserică nouă, acomodată pretensiunilorŭ timpului presentŭ, respective stăruescŭ la câştigarea mijlócelorŭ în frunte cu activulŭ protopopŭ d. Ioanŭ Vele, care în 4 Ianuariu a. c. convocă o conferinţă din inteligenţă, curatorĭ şi poporŭ cu scopŭ de a promová după putinţă causa edificărei bisericei gr. cat. Intruniţĭ în casa protopopéscă d-nii Gabrielŭ Manu, Aug. Munteanu, Vasiliu Hossu, Petru Mureşanŭ, Vasiliu Petrişorŭ şi vr'o 13 curatorĭ şi poporenĭ, se cetiră şi aprobară raţiociniele de pre anulŭ trecutŭ, din carĭ se vede, că biserica nóstră dispune astăḑĭ abia de unŭ capitalŭ — insuficientŭ spre începerea lucrărei — de 2550 fl. v. a. depuşĭ spre fructificare cu 6% anualŭ în cassa de împrumutare „Kisegitö". In urma consultărilorŭ urmate, la care luară parte mai toţĭ cei presenţĭ s'a decisŭ, ca sĕ se continue colectele atâtŭ la inteligenţă, câtŭ şi la poporŭ, — şi cu punerea în lucrare s'a concreḑutŭ curatorulŭ, cu aceea îndatorire, ca 2—3 lunĭ sĕ colecteze şi despre resultatŭ sĕ raporteze în altă conferinţă ce se va ţiné. Observŭ, că de şi cu arangiarea de balurĭ poporale se câştiga câte 100 fl. v. a. anualŭ, totuşĭ câştigarea capitalului de vr'o 6—8 mii fl. necesarŭ spre completarea edificărei bisericei — curge prea încetŭ şi décă nu se va procede cu óre care energiă mai mare, nu se va putea face biserica mai curêndŭ ca preste 20 de anĭ; cu tóte ca lucrulŭ nu se mai póte amêna, deórece biserica cea vechiă e ameninţată a fi distrusă de valea dela Codorŭ, ce curge pe sub păreţii ei.

Totodată amintescŭ cu recunoscinţă colectele esterne întrate în anulŭ trecutŭ dela d-nii: Stefanŭ Ilieşiu protopopulŭ Surducului 3 fl. 36 cr., Ioanŭ Galu protopopulŭ Şamşonului 7 fl. 21 cr., casa ajutătóre din Deşiu 20 fl. esoperaţĭ la propunerea d-lui adv. G. Manu, cărora le esprimŭ prin acésta mulţămită publică.

Pre terenulŭ scolarŭ încă s'a făcutŭ unŭ începutŭ demnŭ de laudă, căcĭ în 7 Ianuariu st. n. a. c. s'a ţinutŭ în Deşiu la iniţiativa şi stăruinţa învĕţătorului Teodorŭ Bota prin societatea plugarilorŭ românĭ o petrecere poporală în favórea scólei elementare gr. cat. lipsite cu desĕvêrşire de orĭ ce venitŭ séu fondŭ. In fruntea întreprinderei a statŭ unŭ comitetŭ din 15 inşĭ şi anume următorii cu următórele oferte: d. Teodorŭ Bota docentele 3 fl., Teodorŭ Colceriu curatorulŭ bisericescŭ, Alesandru Romanŭ, Vasiliu Romanŭ, Teodorŭ Bujiţa, Nechita Centea, Ioanŭ Centea, Vasiliu Centea, Teodorŭ Coroianŭ, Niculae Chiţu, Ioanŭ Rusu, Danilă Todoruţŭ câte 1 fl., ér Ioanŭ Pintea şi Ioanŭ Petruţŭ câte 50 cr., totalŭ 15 fl.

Inainte de ḑiua balului zelosulŭ învĕţătorŭ a mai colectatŭ dela d-nii: G. Manu, G. Gradoviciu, Aug. Munteanu, Dr. T. Mihali, V. Hossu câte 1 fl., apoi A. Cheresteşŭ, S. Corpodeanŭ, I. Mureşianŭ şi A. Bogdanŭ câte 50 cr. totalŭ 7 fl. şi în séra balului întrară 56 fl. în totalŭ 78 fl. v. a. bruto, din care substrăgêndu-se spesele 38 fl. 60 cr., resultă unŭ venitŭ curatŭ de 39 fl. 40 cr. în folosulŭ scólei române gr. cat. — unŭ resultatŭ după împrejurările de aicĭ, destulŭ de îmbucurătorŭ.

Amintescŭ cu plăcere, că între piese şi în pausă se cântară cu animositate poesii naţionale sub conducerea demnului docente, carele fiindŭ cântăreţŭ bunŭ începe a ţinea şi corŭ de cântărĭ cu tinerimea adultă în biserică. Participatorilorŭ atâtŭ la colectă, câtŭ şi la petrecere, între carĭ amintescŭ pre d. Petru Mureşianŭ şi junii comercianţĭ Emanuilŭ şi Valentinŭ Munzatu, li-se esprimă recunoscinţă publică.

Inainte cu Dumneḑeu pentru promovarea causei bisericei şi scólei. **Sîreganulŭ.**

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Berlin, 27 Ianuariu. — Impĕratulŭ a dăruitŭ pentru jertfele cutremurului din Spania 20,000 francĭ.

Newyork, 27 Ianuariu. — In adunarea de alaltaerĭ a socialiştilorŭ, mai mulţĭ oratorĭ au glorificatŭ atentatele cu dinamită, recomandândŭ întrebuinţarea dinamitei în contra clasei posesóre.

Londra, 27 Ianuariu. — Până acum nu s'a făcutŭ nicĭ o arestare în causa atentatului cu dinamită din palatulŭ dela Westminster.

Bucurescĭ, 27 Ianuariu. — Ministrulŭ de justiţiă Voinovŭ 'şĭ-a datŭ demisiunea.

DIVERSE.

Unŭ omŭ universalŭ. — In ḑiua de 10 Maiu o slujnică stá pe balconulŭ caselorŭ stăpânilorŭ sĕi, care era d'asupra unei cofetării unde, afară pe trotuarŭ, consumau la mese o mulţime de muşterii. Pre când privea la luminaţii, slujnica arunca din când în când pleznitorĭ în capulŭ consumatorilorŭ, lucru care a provocatŭ unŭ procesŭ la judecătorulŭ de pace. Slujnica reclamă că a fostŭ insultată de cătra cofetarŭ şi acesta este învitatŭ a se explica. Bulidi: Dis de diminéţă, domnule judecătorŭ, au începutŭ sĕ curgă plesnitorile pe capetele muşteriilorŭ mei. Judecătorulŭ: Cine suntŭ muşterii d-tale? Bulidi: Consumatorii mei. Judec.: Eştĭ cofetarŭ, aşa dar? Bulidi: Da, domnule judecătorŭ; atuncĭ pe când eram ocupatŭ cu nişce plăcinte la cuptorŭ..... Judec.: Ce eştĭ şi simigiu? Bulidi: Nu, dér sciu sĕ facŭ nişte plăcinte minunate; atuncĭ étă că o pleznitóre cade pe ceasorniculŭ unui muşteriu, care voì sĕ vaḑă câte césurĭ suntŭ, elŭ aruncă ceasorniculŭ pe masă înjurândŭ şi îmĭ zice: »Nu mai merge, s'a ruptŭ vr'o rótă; ce porcăriă este asta.« Eu îi rĕspundŭ: »Adu'lŭ încóce sĕ vĕdŭ ce are.« Judec.: Eştĭ şi ceasornicarŭ? Bulidi: Amŭ fostŭ înainte; mĕ uitŭ la ceasornicŭ şi vĕdŭ că se încurcase numai pĕrulŭ şi ḑicŭ muşteriului: »N'are habar.« Atuncĭ nevasta îmĭ aduce ghitara şi 'mĭ ḑice: »Na, mai trage una din ghitară pănă când s'or astêmpĕra cu pleznitorile.« Judec.: Aşa dér eştĭ lăutarŭ? Bulidi: Amŭ fostŭ pe vremurĭ anteprenorulŭ unui balŭ mascatŭ. Incepŭ sĕ cântŭ din ghitară când deodată o altă pleznitóre cade pe pardesiulŭ unui muşteriu şi i'lŭ arde. Muşteriulŭ era nĕcăjitŭ focŭ, eu mĕ uitamŭ la gaură şi îi ḑicŭ: „In 10 minute îlŭ dregŭ eu, de n'o sĕ se mai cunóscă unde a fostŭ stricatŭ." Judec: Eştĭ dér croitorŭ? Bulidi: Lucrezŭ câte odată în marşanderiă. Judec.: In maşanderiă? Ce, eştĭ pălărierŭ? Bulidi: Nu, nevasta mea este, eu sunt numai cofetarŭ. Judec.: Numai, ce e dreptulŭ.... In sfêrşitŭ recunoscĭ că ai insultat'o pe dumneaei. Bulidi: Nu 'mĭ aducŭ aminte ce i'amŭ spusŭ... Inchipuiţi-vĕ, eramŭ fórte supĕratŭ. Şi lucrulŭ mi s'a pĕrutŭ fórte ciudatŭ din partea dumniaei, ca sĕ-mĭ facă rĕu, fiindcă de câte orĭ se ducea la balŭ la Pomulŭ-Verde, eu o gătémŭ la pĕrŭ. Judec.: Eştĭ coaforŭ? Bulidi: Amŭ fostŭ câtăva vreme la unŭ bărbierŭ, dér m'am lăsatŭ de meşteşugulŭ ăsta. — Judecătoria îlŭ osândesce la o amendă de 16 lei, cu tóte meşteşugurile pe carĭ le cunósce.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Ianuarie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ ungară 6%	—.—	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	97.85	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Rentă de hârtiă 5%	93.95	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.10	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.70	Renta de hărtiă austriacă	83.35
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	121.—	Renta de arg. austr.	84.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	106.70	Renta de aurŭ austr.	106.50
Bonurĭ rurale ungare	101.60	Losurile din 1860	138 20
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.50	Acțiunile băncel austro-ungare	860 —
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.50	Act. băncel de creditŭ ung.	313.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.—	Act. băncel de creditŭ austr.	304.25
Bonurĭ rurale transilvane	101.50	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.80
		Napoleon-d'orĭ	9.77½
		Mărcĭ 100 împ. germ.	60.35
		Londra 10 Livres sterlinge	123.15

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 12 Ianuariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	—	—
Renta rom. amort. (5%)	—	—
» convert. (6%)	—	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	—	—
» „ „ (5%)	—	—
» » urban (7%)	—	—
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	—	—
Banca națională a României	1173	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	272½	—
« » » Națională	—	—
Aurŭ	16%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ

din 27 Ianuarie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.45	Vênd.	8.46
Argint românesc	»	8.35	»	8.40
Napoleon-d'orĭ	»	9.74	»	9.77
Lire turcescĭ	»	10.98	»	11.—
Imperialĭ	»	9.98	»	10.—
Galbenĭ	»	5.70	»	5.78
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	127.5	„	128.5
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timișŭ	1.33	—	—	10.15
Brașovŭ (	2.06	—	—	10.50
Brașovŭ (	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighișóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediașŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blașiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiușŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vințulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu (	10.08	5.59	9.18	
Clușiu (	10.18	6.28	8.00	
Nedeșdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirișŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velințe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
Oradia-mare (	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
Oradea mare (	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriș	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	
Clușiu (	8.57	5.40	7.08	
Clușiu (	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriș	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vințulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiușŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blașŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediașŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigișóra	4.50	4.17	12.15	
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Brașovŭ (	9.20	10.15	3.15	
Brașovŭ (	—	6.00	3.25	
Timișŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiușŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vințulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Șibotŭ	4.35	11.43	
Orăștia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborșin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulișŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovațŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
Aradŭ (	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.09	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
Aradŭ (	4.00	6.20
Glogovațŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulișŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborșin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăștiă	10.47	3.46
Șibotŭ	11.14	4.20
Vințulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiușŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timișóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Hațegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Banița	6.43
Petroșenĭ	7.00

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroșenĭ	8.56
Banița	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Hațegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.